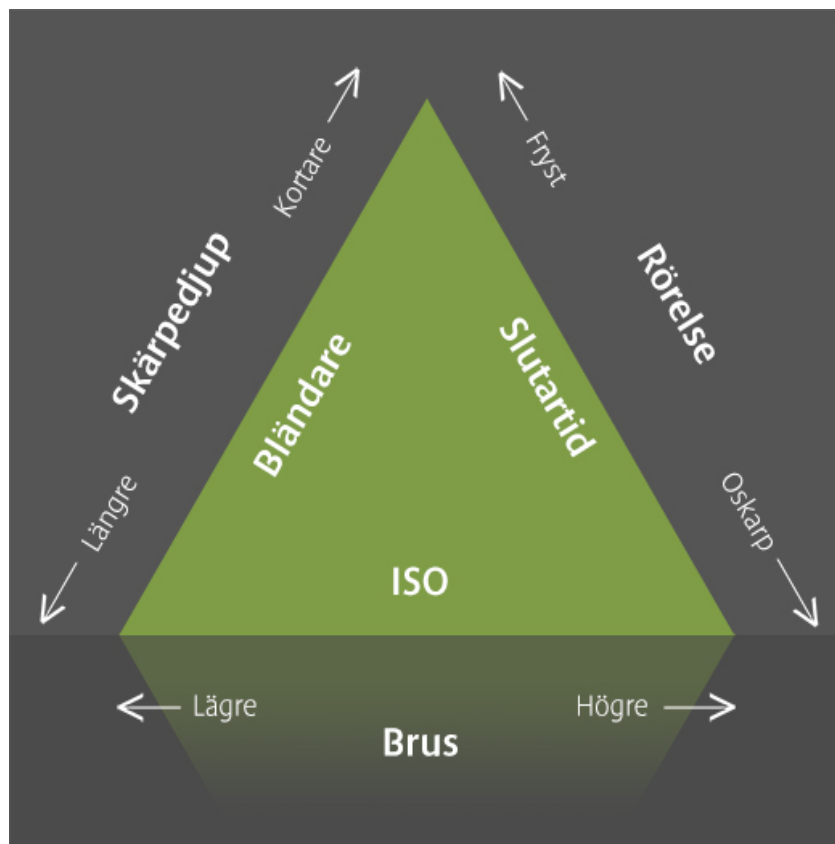


## Kort skärpedjup



Exponeringen, som utgörs av de tre faktorerna slutartid, bländare och ISO-värde, har stor påverkan på hur dina foton ser ut. Bländaren begränsar mängden ljus som passerar genom kameraobjektivet och slutartiden avgör hur länge ljuset släpps in för att skapa bilden. ISO-värdet avgör hur känslig sensorn är för ljus.

Det låter kanske inte som om någon av dessa faktorer ger dig kreativ kontroll men varje enskild faktor kan ändra utseendet dina bilder. Det är praktiskt att tänka på dessa faktorer som tre sidor i exponeringstriangeln. Om du ändrar värdet på en faktor måste du justera en av de andra faktorerna, eller båda, för att få samma exponering.

### Skärpedjup – Vad är det?

Skärpedjupet är området med tydlig skärpa i en bild. Kort skärpedjup kallas bokéh (från japanska "sudda") eller bakgrundsoskärpa. DOF (från engelska "Depth of Field") är ett annat uttryck för skärpedjup.

Skärpedjupet fördelar sig i regel med 1/3 av skärpedjupet framför skärpeplanet och med 2/3 av skärpedjupet bakom skärpeplanet.

## Kort skärpedjup – Varför det?

För att lyfta ut eller isolera del i bilden och/eller för att minska påverkan av störande detaljer i bak- eller förgrunden.



Canon 5DMkIII EF70-200/2.8 L IS II USM 200mm f/4

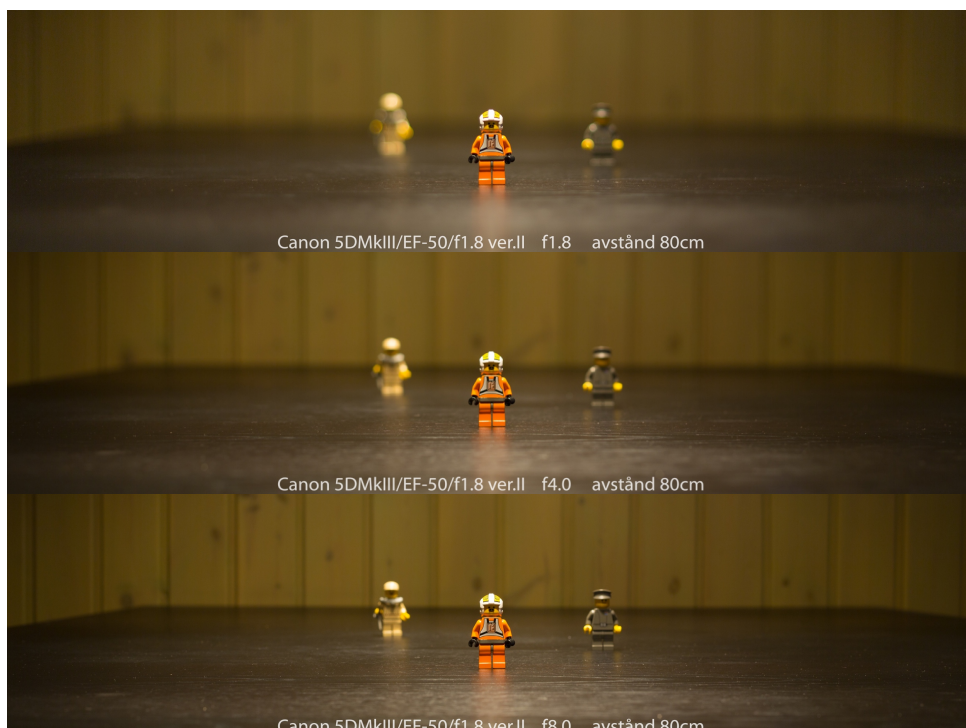


Canon 5DMkIII EF70-200/2.8 L IS II USM 200mm f/3.2

## Kort skärpedjup – Hur gör vi

Ställ in bländarförval (Av/A) och ställ manuellt in den största bländaren ditt objektiv har, alltså det lägsta siffravärdet (t.ex. 2.8 eller 4.0). Använd gärna en manuellt vald fokuspunkt för exakt kontroll av var skärpeplanet/fokuspunkten hamnar. Behåll samma fokuspunkt och prova med olika bländarvärden. Andra faktorer som påverkar skärpedjupet i bilden är avståndet till motivet (skärpeplanet), objektivets brännvidd och kamerans sensorstorlek. Ju längre brännvidd desto kortare skärpedjup vid samma bländare och ju kortare brännvidd desto längre skärpedjup vid samma bländare. En stor sensor ger kortare skärpedjup än en liten sensor vid samma brännvidd och bländare.

## Samma avstånd och brännvidd – olika bländare



## Samma brännvidd och bländare – olika avstånd



## Samma avstånd och bländare – olika brännvidd



## Skärpedjup vid makrofotografering

Makrofoto på korta avstånd kännetecknas av extremt korta skärpedjup, ibland bara delar av en millimeter. För att maximera skärpedjupet kan man använda mindre bländaröppning men alltför små bländaröppningar ger istället oskärpa p.g.a. diffraktion. Makrofotografens stora utmaning är att placera skärpan på precis rätt ställe. Handhållet makrofoto inte är tillräckligt precist, använd stativ. Att använda autofokus vid makrofotografering är svårt eftersom den oftast inte är tillräckligt exakt. Istället bör man fokusera manuellt genom att först fokusera på ett ungefärligt rätt avstånd och sedan flytta kameran framåt eller bakåt för att placera skärpan rätt.

